

Helsedirektoratet
Pb. 7000 St. Olavs plass
0130 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
17/00009-115

Vår dato
30.08.2017

Hørings svar forslag til veileder for kommunens oppfølging av pasienter og brukere med store og sammensatte behov.

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for nærmere 28.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

FO vil berømme arbeidet Helsedirektoratet har gjort med å utarbeide veileder for kommunens oppfølging av pasienter og brukere med store og sammensatte behov. Den fremstår som solid og tydeliggjør krav og forventninger til innhold og utøvelse av tjenester til personer med store og sammensatte behov. Veilederen kommer som et svar på tiltak etterlyst i Meld. St. 26 (2014-2015) «Fremtidens primærhelsetjenester».¹ Enkelte forhold mener vi veilederen kan tydeliggjøre enda bedre, og dette kommenteres nedenfor.

Veilederen peker på at tjenestene i dag er fragmentert og at det er utfordrende å tilby helhetlige tjenester til pasienter og brukere med store og sammensatte behov. Fokuset på utfordringer ved multimorbiditet (to eller flere langvarige og alvorlige sykdomstilstander) har økt de siste årene ikke bare i Norge, men også internasjonalt. Dette har ført til mer forskning og flere internasjonale og europeiske studier. EU har støttet flere felleseuropeiske prosjekter der Norge har vært en aktiv bidragsyter. CHRODIS og NICE er eksempler på dette.

CHRODIS er en modell for oppfølging av pasienter med flere diagnoser og utfordringer på flere livsområder. NICE er en modell med retningslinjer for hva oppfølging av pasienter med flere kroniske sykdommer bør inneholde eller hva som må tas hensyn til. Både CHRODIS og NICE er opptatt av utfordringene og tilleggsbelastninger som oppstår ved multimorbiditet. Ikke bare kompliseres selve sykdomsbildet, men det medfører ofte store sosiale og økonomiske tilleggsutfordringer. Veilederen anbefaler slike modeller. FO støtter dette. Vi mener dette kan være ett viktig tiltak for å bidra til

¹ FOs høringssvar: <https://www.fo.no/horingsuttalelser/horing-om-fremtidens-primarhelsetjeneste-narhet-og-helhet-meld-st-26-2014-2015-article13280-213.html>

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

bedre og mer helhetlige tjenester til brukere med flere diagnoser og utfordringer. Men vi etterlyser plan for informasjon og implementering av modellene og rammer for tjenesteutførelsen. Det bør også fremgå hvordan tilsyn og kontroll skal ivaretas.

Helse- og omsorgstjenestene må sikre sosial- og vernepleierfaglig kompetanse.

Veilederen er gjennomgående tydelig på at behovet for og krav til å sikre kunnskap og kompetanse i tjenestene må bli bedre. Kompetanse er et avgjørende virkemiddel for å yte bedre og tilrettelagte tjenester. Riktig kompetanse og tverrfaglig tilnærming er nøklene for å klare dette. FO er særlig positiv til veilederens fokus på å styrke sosial- og vernepleierfaglige kompetanse i tjenestene.

FO mener veilederen burde konkretisert og gitt anbefalinger med tanke på omfang og nivå for kompetanse i tjenestene. Bemanningsnorm for tjenestene kan være ett tiltak.

FO mener det må stilles krav om at ansatte skal ha kompetanse på høghskolenivå, og at sosial- og vernepleierfaglig kompetanse i tjenestene må sikres. FO mener en opptrappingsplan for målrettet styrking av tjenester til personer med store og sammensatte funksjonsnedsettelse må utarbeides og iverksettes. En opptrappingsplan må blant annet inneholde:

- Økning i antall stillinger med krav til kompetanse på høghskolenivå, der sosial- vernepleierfaglig kompetanse vektlegges
- Når vernepleiere og sosionomer ikke er på listen over lovpålagte profesjoner i kommunenes primæhelsetjeneste burde veilederen hatt anbefalinger om denne kompetansen i tjenestene.
- Helse og omsorgstjenestelovens kap. 9 åpner for muligheter til å benytte tvang overfor enkelte personer med utviklingsmuligheter. Det er stilt strenge krav til kompetanse og utdanningsnivå, men siden loven ble innført har det blitt gitt mange dispensasjoner fra utdanningskravet. Veilederen bør presisere kommunenes ansvar for å yte forsvarlige tjenester og presisere deres ansvar for å planmessig jobbe for å få nedgang i antall dispensasjoner.

Kompetanse er viktig for å fremme sosial trygghet, bedre levekår, forebygge og tilrettelegge for mestring. Dette vil igjen bidra til å sikre økt brukermedvirkning, helhetlige tjenester og bedre oppfølging av pasienter og brukere med store og sammen satte behov.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Gry Reinsnos
Rådgiver